

Optimismem proti strachu

Marie Kroupová

Povídali jsme si s paní Marií Kroupovou, babičkou členky našeho týmu Aničky Kroupové. Navštívili jsme ji v jejím vršovickém bytě v listopadu 2018. Přijala nás velmi vlídně, měla připravené chlebičky a skvělý koláč a skoro dvě hodiny nám ochotně vyprávěla.

Dětství a studia

Narodila se v Praze v roce 1950. Dětství prožila krásně, i když měla rozvedené rodiče. Její maminka byla spisovatelka Hana Prošková a psala detektivní příběhy, z nichž některé byly i zfilmovány.

Paní Marie popisovala způsob, jakým její maminka psala: „Vždycky se zavřela třeba na tři dny do pokoje, pila jenom vodu, jedla suchý chleba a za tři nebo čtyři dny přinesla detektivku.“

Detektivní příběhy Hany Proškové se vysílají jako série „Případ pro...“ s Viktorem Preissem a Davidem Matáskem v hlavních rolích v České televizi.

Celé dětství jezdila s maminkou a sestrami do obce Cholín nedaleko Prahy, kde její pradědeček koupil velký statek, kde by se mohla stýkat celá velká rodina. Dodnes tam všichni rádi jezdí a tráví tam víkendy a prázdniny. Když se sejdou všichni dohromady, je jich asi 250!

S Cholínem má paní Kroupová spojené mimo jiné i vzpomínky na invazi sovětských vojsk do Československa 21. srpna 1968. Byly s maminkou na statku a najednou slyšely strašný rachot. Z vedlejší chalupy přiběhla stará teta a říkala, že létají letadla. Ihned sedly na autobus a jely do Prahy. Museli jít ze Smíchovského nádraží domů do Střešovic pěšky, protože městská hromadná doprava už nejezdila. Cestou viděli tanky s hlavními namířenými na Hrad, což na ně silně zapůsobilo. Maminka nechtěla Marii v tomto nejistém a nebezpečném čase vůbec pouštět ven, ale ona se sestrami a přáteli přeci utíkala a psala na silnice hesla a lepila plakáty na ploty.

Protože za komunistického režimu nebylo možné svobodně studovat, chodila se svou sestrou na bytové semináře o dějinách umění k paní profesorce Růženě Vackové.

Osud profesorky Vackové byl také zajímavý a dramatický. Paní Marie vypráví: „Zavřeli ji za nacistů, zavřeli ji za komunistů. Byla neuvěřitelná. Když se z vězení vrátila, znovu nastoupila a začala pořádat domácí přednášky pro studenty.“

Právě na těchto přednáškách se studentka Marie seznámila se svým budoucím manželem, pozdějším doktorem filosofie, Danielem Kroupou. Vzali se a měli postupně celkem šest dětí.

Charta 77 a co následovalo

Uplynulo několik let. Když se Marie Kroupová vrátila z porodnice se třetím miminkem, přišel k nim na návštěvu Martin Palouš a přinesl Chartu 77. Marie Chartu na rozdíl od svého manžela nepodepsala, protože měla už tři děti a bála se, že kdyby šli s manželem oba do vězení, děti by skončily v dětském domově. Ale s podpisem manžela souhlasila. Po podpisu Charty 77 se rodině Kroupových změnil život. Daniela Kroupu vyhodili ze školy a musel pracovat v různých dělnických profesích. Navíc žili v neustálém strachu, kdy přijde policie a zatkne ho.

Skupina signatářů Charty 77

Paní Marie studovala na vysoké škole chemii, i když ji neměla moc ráda.

Takhle vysvětluje svoje rozhodnutí: „Když jsme se zamotali do té Charty a vůbec do disentu, tak pro mě bylo hrozně důležité mít vzdělání. Mít papír. Protože představa, že zavřou manžela... tak bych musela těch šest dětí uživit sama!“

Na výročí sovětské okupace 21. srpna každý rok Daniela Kroupu zatkli policisté a odvedli ho na okrsek. Tam ho zadržovali 12 hodin, aby se nemohl zúčastnit nějaké demonstrace, a pak ho pustili. Jednou 21. srpna chtěla jet celá rodina na Cholín. Policisti přišli pro pana Kroupu, ale ten byl ještě v práci. Paní Marie mu tajně zavolala, aby přijel s autem, malým Fiátkem, k zadnímu vchodu na dvůr. Pak všichni postupně naskákali do auta a policajtům ujeli.

Paní Marie nám tuto veselou historku o napálených policistech vyprávěla se smíchem, i když tenkrát to muselo být pěkně dramatické!

Pád komunistů a nový začátek

Komunistický režim, proti němuž Kroupovi bojovali, se začal hroutit 17. listopadu 1989. Události toho dne si paní Marie dobře pamatuje.

Vyprávěla nám, jak ten den prožívala se svými dětmi. Šli se podívat na místo ohlášené studentské demonstrace na Albertově, ale dlouho se tam nezdrželi: „Viděla jsem, že těch studentů tam bylo poměrně hodně. A protože mám bytostný odpor k davům, tak jsem se s dětmi za chvíli sebrala a jeli jsme domů. Takže já osobně jsem nic hrozného neviděla... Ale o to větší šok to pro mě byl večer, když jsem se dozvěděla, jak demonstrace pokračovala a dopadla...K nám domů přišlo večer několik studentů rovnou z té demonstrace. Byli různě zranění, dostali obuškem... A úplně nejhorší byla zpráva o tom zabitém studentovi. Řekla jsem si, tak tohle je poslední kapka.To všechny zvedne ze židle. Tohle je něco tak příšerného , že to zvedne i ty lidi, kteří mlčí.“

Zpráva o zabitém studentovi se naštěstí ukázala jako falešná, ale kolo událostí už se rozběhlo a nedalo se zastavit.

Daniel Kroupa v listopadu 1989 s Václavem Havlem

Následovalo krátké ale velmi intenzivní období každodenních demonstrací a vyjednávání. Manžel paní Kroupové se aktivně účastnil všeho dění a chodil domů denně velmi pozdě a unavený. Ale stálo to za to!

Své pocity shrnula paní Marie takto: „ Když bylo vidět, že ti komunisti vyhnili...oni tak jako divně skončili a už bylo jasné, že už je to nevratné... úplně nejkrásnější bylo, že najednou jsem přestala mít strach. To jsem vlastně poznala až potom a zpětně si to uvědomila, že ten strach byl na zádech pořád.“

Marie Kroupová zažila události, které změnily život v celém Československu. Byla přímo v centru disentu. Nemohla si být jistá, kdy státní bezpečnost krutě zasáhne do života její rodiny. Byly to opravdu těžké časy. Ale díky nadhledu, optimismu a humoru všechno zvládla a dnes už na tu strašnou dobu vzpomíná s úsměvem. Dnes pracuje na Hudební akademii múzických umění a raduje se ze své velké rodiny.

Za její povídání paní Marii Kroupové ještě jednou mockrát děkujeme a odnášíme si poučení, že s humorem a optimismem lze překonat i velké překážky.

Náš tým:

Anna Kroupová, Jan Pilař a Štěpán Rybka pod vedením paní učitelky Mgr. MgA. Kateřiny Škrétové, třída 7.A ze Základní školy Weberova v Praze 5, Košířích.